

بررسی وضعیت سلامت عمومی کارکنان معدن سرب و روی کوشک

غلامحسین حلوانی^{*۱} (M.Sc)، محمد علی مروتی شریف آباد^۲ (Ph.D)، محمد حسین باقیانی مقدم^۳ (Ph.D)

چکیده

سابقه و هدف: سلامت جامعه کارگری یک کشور به ویژه کشوری که مبنای آن متکی به صنعت می باشد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. وجود مشکلات روانی در بین کارکنان واحدهای صنعتی از معضلات بخش صنعت بوده و شواهدی از آسیب پذیری کارکنان مشاغل صنعتی وجود دارد با توجه به اینکه شرایط خاص معادن از لحاظ وضعیت محیطی و کاری باعث شده که کارگران این بخش یکی از آسیب پذیرترین کارکنان در بخش صنعت و معدن باشند، بر آن شدیم تا با بررسی وضعیت سلامت عمومی این کارگران مطالعه ای که زمینه ساز تحقیقات وسیع تر و تعیین کننده نیازهای کارگران همراه با اقدامات عملی برای کاهش مشکلات روانی، اجتماعی و جسمانی کارگران بوده و کارآیی اقتصادی آن ها را افزایش می دهد، انجام دهیم.

مواد و روش ها: این مطالعه یک پژوهش توصیفی، مقطعی می باشد که تحت عنوان بررسی سلامت عمومی کارکنان معدن سرب و روی کوشک بافق در پاییز سال ۱۳۸۵ انجام شد. تعداد نمونه ۲۶۲ نفر بود که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسش نامه دو قسمتی بود. که قسمت اول آن مربوط به خصوصیات دموگرافی کارکنان می باشد. قسمت دوم پرسش نامه سلامت عمومی (GHQ 28)، می باشد که شامل ۲۸ سوال بوده که توسط افراد و بررسی های متعدد روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته است. نمره گذاری سوالات به روش ساده لیکرت انجام شد اطلاعات جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمون های آنالیز واریانس و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: نتایج وضعیت سلامت عمومی و زیر مقیاس های کارکنان مورد بررسی، گویای آن است که ۲۵/۸ درصد از آن ها از سلامت عمومی برخوردار نبودند و حدود ۲۴/۵ درصد آن ها از نظر سلامت جسمی، ۲۸/۹ درصد از نظر اضطراب، ۴۳/۶ درصد از نظر اختلال در کارکرد اجتماعی و ۷/۵ درصد از نظر افسردگی، وضعیت مناسبی نداشتند. بیش از ۲۱ درصد آن ها از شغل و کارفرمای خود راضی نبودند و ۸۵ درصد دارای شیفت چرخشی بودند. نتیجه گیری: لازم است سلامتی کارکنان در بخش های مختلف صنعت مورد ارزیابی قرار گرفته و برنامه های کنترل و پیش گیری برای عدم ابتلا آن ها به بیماری های مختلف جسمانی، روانی و اجتماعی تدوین گردد و اقداماتی جهت برگرداندن سلامتی از دست رفته آن ها انجام شود.

واژه های کلیدی: سلامت عمومی، کارکنان معدن، GHQ 28.

مقدمه

[ ]

:

[ ]

[ ]

/

[ ]

[ ]

( )

[ ]

( )

[ ]

(GHQ 28)

[ ]

[ ]

[ ]

"

[ ]

"

[ ]

:

(.

(GHQ 28)

مواد و روش‌ها

GHQ

SPSS

GHQ

GHQ28

GHQ

نتایج

GHQ

/ /
(:

(.

(.

( )

GHQ GHQ

GHQ (P< /)

/

/

/

/

/

/

/

/

GHQ

GHQ

( )

GHQ GHQ

GHQ

GHQ

GHQ

/)

(P<

( )

GHQ

Pvalue												
	SD			SD			SD			SD		
/	/	/		/	/		/	/		/	۴/۵	
/	/	/		/	/					/	۴/۳۵	
/	/	/		/	/		/			/	۶/۸۱	
/	/	/		/	/		/	/		/	/	
/	/	/		/	/		/			/	/	GHQ

جدول ۲. تعیین توزیع فراوانی میانگین نمره GHQ و زیر مقیاس‌های آن بر حسب حادثه در کارکنان مورد مطالعه

Pvalue												
	SD			SD			SD			SD		
/	/	/		/	/		/	۴/۵				
/	/	/					/	۴/۳۵				
/	/	/		/			/	۶/۸۱				
/	/	/		/	/		/	/				
/	/	/		/			/	/				GHQ

جدول ۳. تعیین توزیع فراوانی و میانگین GHQ و زیر مقیاس‌های آن برحسب رضایت از شغل در کارکنان مورد مطالعه

Pvalue	راضی			نسبتاً راضی			ناراضی			رضایت از شیفت
	SD			SD			SD			
/	/	/		/	/		/	/		۵/۴۴
/	/	/		/	/		/	/		۶/۴۸
/	/	/		/	/		/	/		/
/	/	/		/	/		/	/		/
/	/	/		/	/		/	/		/
										GHQ

/

GHQ

GHQ

				/	
			/	/	
		/	/	/	
	/	/	/	/	

/

/

/

/

[ ]

بحث و نتیجه گیری

GHQ

/

[ ]

Kawakami

/

[ ]

/

[ ]

Dean

/

( )

[ ]

GHQ

GHQ

[ ]

[ ] Pikhart

Peel

[ ]

[ ] Sanne

Mausner-

[ ] Dorsch

GHQ

[ ]

[ ]

[8] AORN Journal. Depression is a workplace Barrier for working women. Association of operating Room Nuresse. AORN Journal; feb 2004; 79, 2; Health and medical complete, PJ. 484.

[ ]

[ ]

( )

[11] Murata K, and Kawakami N. Assessment of personality traits and psychiatric symptoms in workers in a computer manufacturing plant in Japan. 1994 ; 25(2): 187-196.

[ ]

[ ]

[14] Dean PG , Gow KM, Shakespeare–finch JE . Psychological distress in career and Auxiliary fire fighters. the Australasian journal of Disaster and trauma studies. ISSN: 1174 – 4707 . Volume: 2003-1 Retrieved April 05, 2008 from <http://www.massey.ac.nz/~trauma/issues/2003-1/dean.htm>

[ ]

[16] Kawakami N, Iwata N, Tanigawat, Oga H, Araki S Fujihara S, Kitamura T. Prevalence of mood and anxiety disorders in a working population in Japan. J occup Environ med. 1996 sep; 38 (9): 899-905.

[17] Kawakami N, Roberts RE, Lee ES, Araki S. Changes in rates of depression symptoms in Japanese working population. Life-table analysis from a 4 year follow-up study. Psychol Med 1995; 25 (6). 1181-1190.

[ ]

[19] Peele PB, Tolleru DJ. Depression and occupational injury: results of a pilot investigation. J Occup Environ Med. 2005 Apr, 47(4): 42-47.

[ ]

[21] Pikhart H, Bobak A, pajak S, Malyutina S, Kubinova R, et al. Psychosocial factors at work and depression in three counties of central and eastern Europe. Social Science & Med oxford: Apr 2004 ; 58, 8: 1475.

[22] Sanne B, mykletun A, Moen BE, Dahl AA, Tell GS. Farmers are at risk for anxiety and depression: the Hordaland Health study. occupational Medicine. 2004; 54, 2: 92-100.

[23] Mausner-Dorsch H, and Eaton ww. Psychosocial work environment and depression: epidemiologic assessment of the demand control model. Am J Public Health. 2000; 90,11:1765-1770

تقدير و تشکر

منابع

[1] Kaplan HL, and Sadock By, Comprehensive glossary of psychiatry and psychology. 1Ed. Williams and wilkins: london. 1991.

[ ]

[ ]

[ ]

[5] WHO . Human right, the vulnerability of mentally ill. Press Release. 1993; 15: 44-50.

[6] World Federation of Mental Health. Newsletter Issue 3 2005 Available from <http://www.wfmh.org/newsletter/index.htm>

[ ]

( )
